

..... [p1]

[...]

niet te sterk Limburgsch kleuren, in 't eerste. Wie = gelijk en mag maar allengskens te passe komen; en waar 't elk noodzakelijk verstaan moet.

Voor schrijventeren enz. heb ik het aldernaast liggende algemeen nederlandsch schrijvender/wijze gezet, om te beginnen. De t in schijventeren is de limburgeigene uitsprake van d in zekere omstandigheden. Het ware [woord] is schrijvenderen; die schrijvender = scribentes,¹ schrijvenderen = scribentium (more).² Gij zegt immers ook ter is voor der is = daar is?

Wie whij &c. schreef Maerlant wi, en om misverstaan tusschen wie quis³ en wi quomodo⁴ te ontgaan zou ik wi schrijven.

Lange uitleg over evel⁵ en komt hier niet te passe. In de woordenzangen⁶ wel.

't Daghet en moet voorenop geen systemata van spellen of woordenkeus geven of verdedigen. Wat het wilt moet alleen blijken uit

..... [p2]

wat het doet. Doen en laten zeggen.

Hoe meer meêwerkers hoe beter. Kunt gij Tuerlinckx daar niet bij krijgen?⁷

.....

1 Vertaling (Latijn): de schrijvenden, zij die schrijven

2 Vertaling (Latijn): op de wijze van schrijvenden, schrijvenderwijze

3 Vertaling (Latijn): wie

4 Vertaling (Latijn): hoe, op welke wijze

5 De uitleg van het woord verschijnt in de bespreking van *Corona Catholica* in de rubriek 'Ons Boek- en Boekstafwezen', in 't Daghet in den Oosten I (1885) 3, p. 22: "Dit evel en ever is een bekend woord in Klein-Vrankrijk of het Limburgsch Frankenrijk. Ever of evel luidt in het Hoogduitsch aber. (...) De betekenis van evel (...) is: echter, maar, nochtans."

6 Rubriek in 't Daghet in den Oosten met woordverklaring van Limburgse woorden.

7 In de [brief van 25/12/1884](#) van A. Cuppens aan G. Gezelle staat: "Rijkaart heeft aan Tuerlinckx geschreven voor hulp en bijstand: nog geen veds van hem terugvernomen! Als gij hem zelf eens schreeft?"

Ge zult ondervinden dat maandelijks zoo veel bladzijden heel veel is. Dat de drukker maar heel loskens drukke en geen al te kleene boekstaven.

Gedrukte stukken moeten heel naukeurig afgeschreven en afgedrukt zijn. In Corona Catholica⁸ hebt gij vier scheiteekens gezet die in 't gedrukte niet en staan.

Ik ga Koobs werk⁹ naar Winkler zenden om zijn gedacht erover te hebben.

Die twee boeken Apothekers enz. zouden mij hoogst welkom zijn.

..... [p3]

Nog iets om in 't Daghet: onder de wederkeerende hoofdinge van

Ex Libris:¹⁰

.....

- 8 Dit boek is aanwezig in de handbibliotheek van Guido Gezelle in het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge. (GGB 1022). Het bevat een gedicht (vertaling) van Guido Gezelle.

In: 't Daghet in den Oosten: I (1885) 3, p. 21 -22: "Dees corona bevat een engelsche begroeting van Paus Leo XIII, negen - en - veertig keeren herhaald en vertaald onder andere in 't hebreeuwsch en in 't hollandsch, door S. Van Straelen, in 't sineesch, in 't araabsch, in 't zûlûsch, in 't walsch, in 't vlaamsch en eindelijk ook... in 't Maeseycksch [*door Fr. Gilissen*]."

- 9 L.W.J. Lenaerts, Over 't Limburgsch. Aanwezig in het Guido Gezellearchief, Openbare bibliotheek Brugge, nr. Aanw. map 14, 17. Het artikel verscheen niet in 't *Daghet in den Oosten*, vermoedelijk omwille van de kwaliteit. Gezelle stuurde het artikel op naar Johan Winkler voor advies. In zijn [brief van 24/11/1884](#) stuurde Winkler het artikel terug naar Gezelle met volgende kritiek: "Hier bij het opstel van uwen jongen limburgschen vriend terug Ik heb het wel geheel en naukeurig doorgelezen, maar heb geene vrijheid gevonden om er iet in te veranderen. Het geheel toch is zóó eigenaardig, zóó bijzonder, dat het mij jammerde om het te verknoeien. (...) Het geschiedkundig gedeelte overtreft in weerde verre weg het taalkundige deel (...) . Het taalkundig gedeelte is zeer zwak, eigenlijk te zwak."

- 10 De rubriek komt niet voor in 't *Daghet in den Oosten*.

Met der hand geschreven verzen, aantekeningen, aardigheden drukken, die men altemets op oude boeken tegenkomt. B.v. in uw bibliotheke seminarie moeten der zijn. Ik heb er een goeden voorraad, en dat zou iets nieuws zijn. Tot een voorbeeld: In een schoonen boek Den lof der suyverheyd¹¹ etc. (geheel den titel) Antwerpen 1626 vinde ik geschreven:

Dijt boeck Hooert toe immeken corneles dochter van medenblick den 12 September heb ick indich ians gelanck 10 ducke tonne. (1)¹²

(1) geleend of gegeven 10 ducats? ¹³

.....

- 11 Valentinus Bisschop S.J. schrijft dit boek ter aansporing van vrouwen om de maagdelijke staat te verkiezen: "Het is waer, naer geslachte zijt ghy minder dan den man, u lichaem is krancker dan het sijne, meer teerder en swacker, ende on-edelder, maer nochtans naer de ziele en isser tusschen u en hem gheen onderscheydt: ghy zijt ghelijck hy is: in het minste en moet ghy hem niet wijcken."
- 12 Dit boek is aanwezig met inscriptie in de handbibliotheek van Guido Gezelle in het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge (GGB 060).
- 13 Ducaton of dukaton: deze zilveren munt werd in 1618 ingevoerd in de [Spaanse Nederlanden](#).

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	Cuppens, August
Verzendingsdatum	xx/[11/1884]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Jaartal en adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; maand gereconstrueerd op basis van de brieftekst: over artikel van Lenaerts voor 't Daghet gestuurd ter nazicht aan J. Winkler: reactie van Winkler op 24/11/1884 (brief geschreven net voor 24/11/1884) ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens; verwijzing naar eigendomskenmerk van GGB 60.
Annotatie	Jaartal en adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; maand gereconstrueerd op basis van de brieftekst: over artikel van Lenaerts voor 't Daghet gestuurd ter nazicht aan J. Winkler: reactie van Winkler op 24/11/1884 (brief geschreven net voor 24/11/1884) ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens; verwijzing naar eigendomskenmerk van GGB 60.
Gepubliceerd in	Brieven van, aan en over Gezelle II, p.191 (156b)

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 209 mm x 136 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 3 zijden beschreven; zijde 4 verticaal beschreven, inkt
Staat	fragment: vorig vel ontbreekt
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan de Limburgsche Gilde ; idem rechts: [December 1886 ?] (inkt, beide hand P.A.) ; op zijde 3 in de linkermarge: voorbereiding (potlood, schuin, onbekende hand)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8596
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.17004
IIIF-manifest	https://go.wander.be/iiif/bibliotheek-brugge/919e0aa47a41b495139d2c9f7f7fedc1d4a54edb/manifest

Inhoud

Incipit	niet te sterk Limburgsch kleuren, in 't eerste.
Samenvatting	over 't Daghet in den Oosten o.m. op te richten rubriek 'Ex Libris' met voorbeeld van het werk uit Gezelles handbibliotheek GGB 60: Den lof der suyverheydt / door P. Valentinus Bisschop. - Antwerpen: Verdussen, 1626 (https://anet.be/desktop/brugge/nl/opacbrugge/nrco=c:brugge_5.14388)
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgte codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische geleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[11/1884], Kortrijk, [Guido Gezelle] aan [August Cuppens e.a.]
Editeur	Miet Hubrechts
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [briefschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
